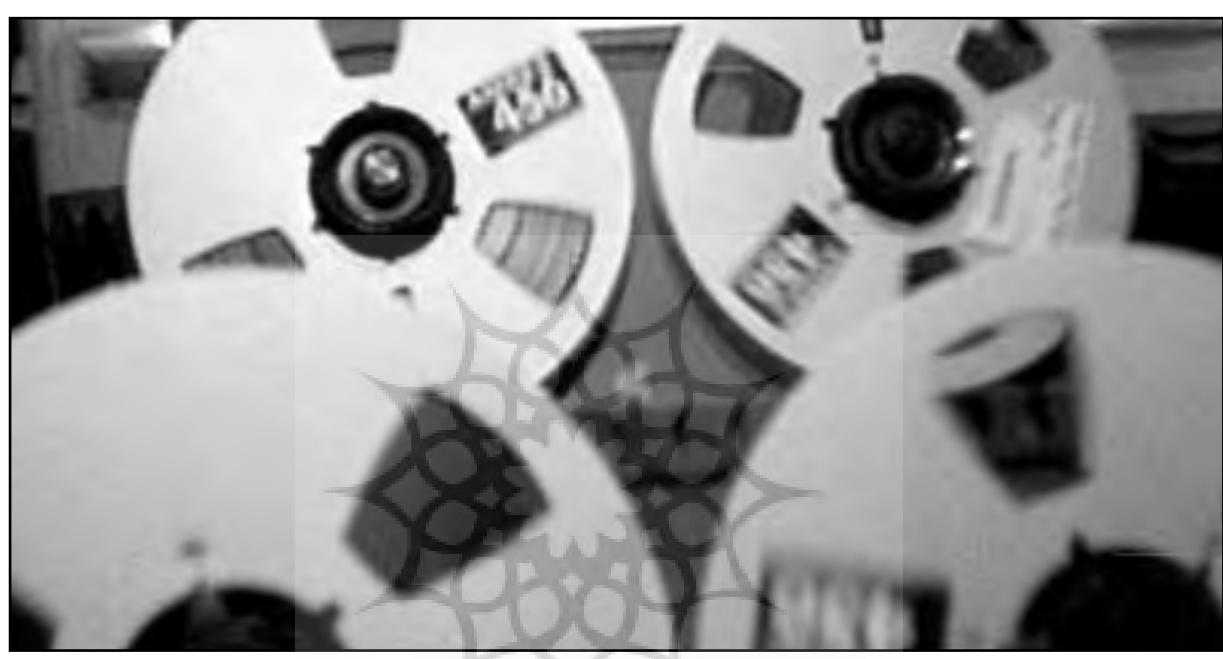

آرشیو صدا و سیما؛ مجموعه بزرگ مواد دیداری و شنیداری

مصاحبه با سوسن قریشی مدیر واحد تولید اطلاعات اداره کل آرشیوها و کتابخانه‌های سازمان صدا و سیما

○ گفت و گو: غلامرضا خراسانی

برنامه‌ای ایجاد شده‌اند.

در مورد آرشیوهای سازمان هم وضع تقریباً به همین نحو است. یعنی یکی از سه وظیفه و هدف اصلی از ایجاد آرشیوها، استفاده برنامه‌سازان در تولید برنامه‌هاست. دومین هدف ارایه خدمات و سرویس‌دهی به قسمت پخش یا اصطلاحاً آنتن سازمان صداوسیماست، به نحوی که هر زمان قسمت پخش به نوار یا برنامه خاصی نیاز داشته باشد برای آنها بفرستند. و نهایتاً نگهداری این مواد خیلی مواقع در زمره اسناد تاریخی هم محسوب می‌شوند. سومین هدف از ایجاد آرشیوهای سازمان بوده است و اصولاً آرشیوها با این اهداف در قسمتهای مختلف سازمان ایجاد شدند.

○ خانم قریشی در مورد قدیمیترین آرشیوهای سازمان صدا و سیما چه اطلاعاتی موجود است؟ اولین آرشیوها و کتابخانه‌های سازمان چه زمانی تأسیس شدند و شامل چه موادی می‌شدند؟
- براساس مدارک موجود، اولین مجموعه‌ای که در سازمان صدا و سیما به وجود آمد مجموعه‌ای مرکب از سه

یکی از سه وظیفه و هدف اصلی از ایجاد آرشیوها، استفاده برنامه‌سازان در تولید برنامه‌هاست. دومین هدف ارایه خدمات و سرویس‌دهی به قسمت پخش یا اصطلاحاً آنتن سازمان صداوسیماست، به نحوی که هر زمان قسمت پخش به فولر یا برنامه خاصی نیاز داشته باشد برای آنها بفرستند. و نهایتاً نگهداری این مواد خیلی مواقع در زمره اسناد تاریخی هم محسوب می‌شوند

سینما و هنر. طبیعتاً کتابخانه‌های تخصصی با هدف ارایه خدمات به سازمان مادر ایجاد می‌شوند. در سازمان صدا و سیما هم کتابخانه‌ها عمدتاً کار گردآوری منابع به منظور استفاده در برنامه‌سازی را انجام می‌دهند، چون تولیدکنندگان و تهیه‌کنندگان برنامه‌های تلویزیونی همیشه نیازمندند تا منابعی را در دسترس داشته باشند. البته کتابخانه‌های دیگری هم در سازمان هست مثل کتابخانه مرکز تحقیقات که جهت انجام مطالعات و تحقیقات

اداره کل آرشیوها و کتابخانه‌های سازمان صدا و سیما با مجموعه‌ای بالغ بر ۶۰۶۱۹۹ جلد کتاب، ۷۷۵/۶۳۴ عدد حلقه فیلم، نوار ویدئو، ریل صدا، صفحه و CD و با در اختیار داشتن ۲۰۶ نفر نیروی متخصص و نیمه متخصص آرشیویست - کتابدار، بزرگترین مجموعه مواد دیداری - شنیداری کشور را تحت پوشش دارد. با مدیر واحد تولید اطلاعات اداره کل آرشیوها و کتابخانه‌های سازمان صدا و سیما، سرکارخانم سوسن قریشی درباره ساختار، مسائل و مشکلات و آینده این اداره کل گفت و گویی کردیم که از نظراتان می‌گذرد:

○ به عنوان اولین سؤال بفرمایید کتابخانه‌ها و همچنین آرشیوهای سازمان با چه انگیزه‌ای و جهت رفع چه نیازهایی در سازمان صدا و سیما تأسیس شدند، با توجه به اینکه می‌دانیم کتابخانه‌های سازمان از نظر تقسیم‌بندی جزء کتابخانه‌های تخصصی محسوب می‌شوند؟

- همانطور که اشاره کردید کتابخانه‌های سازمان صدا و سیما کتابخانه‌هایی تخصصی هستند با زمینه موضوعی

هزار صفحه موسیقی غربی و ترانه‌هایی به زبانهای زنده دنیا بود که رادیو ایران در بهمن ماه سال ۱۳۱۸ از پاریس خریداری کرده بود. این مجموعه به همراه حدود ۱۲۰۰ صفحه موسیقی ایرانی، عربی، هندی و ترکی که در تهران تهیه شده بود، اولین آرشیو رادیو ایران محسوب می‌شود. شاید اطلاع نداشته باشید که در چهارم اردیبهشت ۱۳۱۹ نخستین فرستنده رادیو ایران و در سال ۱۳۴۵ تلویزیون ملی ایران شروع به کار کردند. پنج سال بعد یعنی در سال ۱۳۵۰ طرح ادغام رادیو ایران و تلویزیون ملی ایران در یک واحد به نام سازمان رادیو و تلویزیون ملی ایران به تصویب مجلسی رسید.

در طی سالهای دهه ۱۳۵۰ براساس نیازهای گوناگون و به مناسبت‌های مختلف، آرشیوهای گوناگونی در سازمان به وجود آمدند. آرشیوهایی مثل آرشیو گروه تحقیق، آرشیو واحد پژوهش، آرشیوهای تلویزیون آموزشی، آرشیو مرکز فرهنگ مردم، آرشیوخانه فرهنگ فیلم، مولدین آرشیوها هم شامل عکس، اسلاید، فیلمهای سوپرهشت، اسناد، مونوگرافی، کتب خطی، شاهکارهای سینمای جهان و چیزهای دیگر می‌شد، منجمله کتابهای چاپی. کتابخانه مرکزی سازمان هم در سال ۱۳۵۲ تاسیس شد.

این آرشیوها نظم و ترتیب منطقی نداشتند و بازایی مواد در آنها خیلی مواقع تنها متکی بر حافظه کارکنان بود. در سال ۱۳۵۶ سازمان برای بازسازی مجموعه آرشیوها، با یک شرکت آمریکایی قرارداد هست. البته کار این شرکت با پیروزی انقلاب اسلامی نیمه تمام ماند ولی از همان گزارشی که این شرکت پس از بررسی‌های ابتدایی منتشر کرد وضعیت اسفبار و رو به نابودی آرشیوها مشخص است. بعد از وقوع انقلاب و در شهریور ۱۳۵۸ طرح جدید آرشیوها به دستور مدیرعامل وقت سازمان آغاز شد. براساس این طرح جدید، که البته الان دیگر آنقدرها هم جدید نیست، اهداف و وظایف آرشیوها را می‌توان به سه دسته عمده تقسیم کرد: ۱. گردآوری و نگهداری ۲. ارایه خدمات مرجع و امانت ۳. همکاری و همیاری با قسمت پخش سازمان.

○ به آرشیوهای مختلف سازمان اشاره کردید، بفرمایید نحوه تفکیک آرشیوها و کتابخانه‌های سازمان به چه نحو است؟

- از کتابخانه‌ها شروع می‌کنیم. هر معاونتی در سازمان کتابخانه مستقل دارد. مثل معاونت سیما، معاونت صدا، معاونت سیاسی، معاونت طرح و توسعه، معاونت برون مرزی. شبکه اول، دوم و سوم سیما، شبکه عربی و آفریقایی، مرکز موسیقی و سرود، مرکز تحقیقات و سنجش برنامه‌ای، مرکز آموزش مدیران، حوزه ریاست و غیره هر کدام کتابخانه مستقل دارند و در کل حدود ۲۰ کتابخانه مستقل زیر نظر اداره کل کتابخانه‌ها و آرشیوهای سازمان وجود دارد که کل موجودی آن‌ها بالغ بر ۶۰۶۱۹۹ جلد کتاب است.

آرشیوهای سازمان حتی از کتابخانه‌ها هم متنوعتر و گسترده‌تر است، چون مواد متنوعی در سازمان استفاده می‌شود. مواد دیداری مثل فیلم که می‌تواند ۱۶، ۳۵ و یا ۷۰ میلیمتری باشد یا ویدئوکاست که در فرمت‌های یک اینچ و دو اینچ، یوماتیک و بتاکم هستند. مواد دیگری مثل عکس

**اداره کل آرشیوها و کتابخانه‌های سازمان
صدا و سیما عضو رسمی فدراسیون بین‌المللی
آرشیوهای تلویزیونی، موسوم به سازمان
حیات (FIAT) است که از سال قبل به
عضویت این سازمان درآمده است و در
راهنمای اعضای فیات که توسط خود فیات
منتشر شده است، اسم اداره کل آرشیوها و
کتابخانه‌ها هم آمده است**

و اسلاید و بریده جراید هم وجود دارند. مواد شنیداری هم شامل نوار صدا یا ریل، صفحه و دیسکهای فشرده می‌شوند.

نحوه تقسیم‌بندی آرشیوهای سازمان هم به این صورت است که هرکدام از شبکه‌های مختلف سیما، شبکه‌های صدا و معاونت‌های سازمان آرشیوهای جداگانه دارند. می‌گویم آرشیوهای جداگانه، چون به عنوان مثال فقط شبکه اول سیما چهار آرشیو عکس و اسلاید، فیلم، موسیقی و ویدئوکاست را به طور جداگانه دارد. یا مثلاً معاونت صدا آرشیو مستقل دارد و در عین حال هرکدام از زیرمجموعه‌های آن هم آرشیو مستقل برای خودشان دارند که شامل رادیو قرآن، رادیو معارف، رادیو کرج، رادیو سراسری، شبکه جوان، شبکه اول و دوم صدا، شبکه پیام، شبکه تهران و همچنین پخش صدا می‌شود. به غیر از اینها ما آرشیو نقشه داریم در طرح و توسعه سازمان، آرشیو امور بین‌الملل را داریم، آرشیو محرمانه را داریم و آرشیو بسیار ارزشمند مرکز موسیقی و سرود سازمان که واقعاً مجموعه باارزشی است از کل موسیقی‌های ساخته شده در سازمان، در کل حدود ۳۰ آرشیو مستقل در سازمان صدا و سیما مشغول سرویس‌دهی و ارایه خدمات هستند که حتی این تعداد در حال افزایش هم هست. مثلاً الان در شبکه اول سیما، آرشیو فیلمنامه در حال تاسیس است و یا با افزایش شبکه‌های صدا یا سیما قطعاً به تعداد آرشیوها افزوده خواهد شد و البته طبیعی است که همه اینها جدای از آرشیوهای مراکز شهرستان‌هاست.

در ضمن یک نکته را شما در نظر نگرفته‌اید و آن این است که به غیر از آرشیوها و کتابخانه‌های سازمان واحدهای دیگری هم تحت پوشش اداره کل آرشیوها و کتابخانه‌های سازمان قرار دارند که البته همگی در رابطه با آرشیوها و کتابخانه ایجاد شده‌اند. مثل واحد تبدیل و کپی که وظیفه‌اش کپی‌برداری دایمی از نوارها و منابع موجود در مخازن آرشیوهای سازمان است. حالا یا به منظور نوسازی منابع و تبدیل آنها به فرمت‌های جدید یا برای سرویس‌دهی

به آرشیوهای دیگر، واحدهای برنامه‌سازی، فروش به خارج سازمان، سرویس‌دهی به مراکز و سازمانهای فرهنگی و آموزشی و غیره.

یک واحد دیگر که با توجه به گستردگی و پراکندگی کتابخانه‌ها و آرشیوهای سازمان ایجادش ضروری بوده، واحد هماهنگی است. وظیفه این واحد هم همانطور که از اسمش پیداست ایجاد هماهنگی بین کتابخانه‌ها و آرشیوهای سازمان است و همچنین هماهنگی با موسسات و مراکز و اشخاص حقیقی و حقوقی داخل و خارج سازمان. واحد تولید اطلاعات هم که بنده سرپرستی آن را به عهده دارم یکی دیگر از واحدهای اداره کل است که از چهار بخش پژوهش، آموزش، سفارشات و سازماندهی تشکیل شده است. کلیه مراحل طراحی، تدوین، اجرا و اداره نظام اطلاع‌رسانی مواد دیداری، شنیداری و نوشتاری آرشیوها و کتابخانه‌های سازمان در این واحد انجام می‌شود.

○ با توجه به اینکه تقریباً همه کتابداران از نحوه ورود یک کتاب جدید به مجموعه و مراحل سازماندهی کتابها آگاهی دارند، آیا نحوه ورود مواد آرشیوی مثل فیلمها و قطعات موسیقی به آرشیو مثل ورود یک کتاب جدید به کتابخانه است؟

- در بسیاری موارد شبیه هم است. کلاً مواد آرشیوی شامل دو دسته مواد از خارج سازمان خریداری شده و برنامه‌های تولید شده در داخل سازمان است. درخصوص برنامه‌هایی که در داخل سازمان صدا و سیما تولید می‌شود تهیه‌کننده موظف است که برنامه‌های ساخته شده را قبل یا بعد از پخش به آرشیو تحویل دهد. خرید از خارج سازمان هم شامل خرید از داخل کشور و خریدهای خارجی می‌شود که توسط تامین برنامه سازمان انجام می‌شود.

یکی از تفاوت‌های عمده خرید مواد در کتابخانه و آرشیو این است که معمولاً خرید در کتابخانه به خاطر پر کردن خلأهای موجودی کتابخانه و نیاز مراجعه‌کنندگان است، در حالی که خرید برای آرشیو، صرفاً برای وارد آرشیو کردن، چیزی خریداری نمی‌شود، بلکه خرید مواد برای پخش است و تازه بعد از پخش است که مواد دیداری و شنیداری وارد آرشیو می‌شوند. به عبارت دیگر، کتابها برای کتابخانه خریداری می‌شوند ولی مواد دیداری و شنیداری برای قسمت پخش یا اصطلاحاً آنتن ساخته می‌شوند یا خرید می‌شوند و بعد از آن، این مواد وارد آرشیو می‌شوند.

یکی دیگر از تفاوت‌های آرشیو سازمان با کتابخانه‌های سازمان مرحله دوبله کردن برنامه‌هاست که مختص قسمت آرشیو است و در کتابخانه چنین مرحله‌ای وجود ندارد. البته این نکته را هم ذکر کنم، که عدم آگاهی و آمادگی قبلی نسبت به این تفاوت خیلی مواقع می‌تواند مشکل‌آفرین باشد.

○ تا آن جایی که بنده اطلاع داریم مواد آرشیوی رده‌بندی موضوعی ندارند و فقط براساس شماره ثبت رده‌بندی می‌شوند. رده‌بندی مواد آرشیوی سازمان صدا و سیما به چه نحو است؟

- دقیقاً همینطور است. وقتی صحبت از رده‌بندی می‌شود عموماً رده‌بندی موضوعی مدنظر است، درحالی که مواد آرشیوی رده‌بندی موضوعی ندارند. مثلاً فرض کنید در یکی از آرشیوهای ویدئوکاست ما، نوارهای ویدئوی

داخل قفسه، تماماً با هم از نظر موضوعی متفاوتند. یکی برنامه مستندی است درباره زلزله، بعدی تصاویری است از جنگ دوم جهانی، ده‌تای بعدی یک سریال داستانی و همین‌طور الی آخر. تنها جایی که از رده‌بندی موضوعی استفاده شده برای آرشیو عکس و اسلاید شبکه اول بوده، چون عکس و اسلاید به نحوی است که مراجعان آن نیاز به موضوع عکس و اسلایدها دارند و اصولاً انتخاب عکس و اسلاید براساس موضوع است. لذا از حدود سال ۶۱-۱۳۶۰ با همکاری کتابخانه ملی و با ترکیب دو شیوه رده‌بندی دیوبی و شیوه روسو یک شیوه جدید ابداع کردیم که الان در آرشیو عکس و اسلاید سازمان صدا و سیما از این روش استفاده می‌شود. در ضمن مواد آرشیو فیلم شبکه دوم سیما، در قبل از انقلاب، براساس رده‌بندی LC فهرست شده است.

به غیر از اینها، هم‌اکنون در تمام آرشیوهای سازمان از شیوه خانم لمی روسو موسوم به طرح روسو برای رده‌بندی مواد آرشیوی استفاده می‌شود.

○ طرح خانم روسو از چه سالی در آرشیوهای سازمان صدا و سیما استفاده شد؟

خانم لمی روسو طرح خودش را در ژانویه سال ۱۹۷۶ در گروه کار استاندارد بین‌المللی توصیف کتابشناختی مواد غیرچاپی که در استراسبورگ تشکیل شده بود ارائه کرد. این طرح از یکی دو سال بعد از ارائه شدن در استراسبورگ، یعنی از حدود سال ۸-۱۳۵۷ در آرشیوهای سازمان صدا و سیما به کار گرفته شد.

در مورد خود طرح لازم نمی‌بینم زیاد توضیح بدهم و فقط این را عرض کنم که در طرح خانم روسو هرمدیای آرشیوی یا هر ماده آرشیوی بر اساس یک جدول، یک کد می‌گیرد و در نهایت مواد آرشیوی براساس فرمت و به ترتیب شماره ثبت در قفسه‌ها قرار می‌گیرند.

مسئله قابل ذکر درباره طرح روسو و کاربرد آن در سازمان صدا و سیما این است که اولاً طرح روسو به شکل کامل در آرشیوهای سازمان استفاده نشده، مثلاً در طرح روسو حتی نام شرکت سازنده کاست یا فیلم هم لحاظ شده و کد گرفته است که بر فرض این ریل صدا سونی است یا اسکاچ، که ما اینها را حذف کردیم و به جای آن چیزهای دیگری به طرح اضافه کردیم که در آرشیو سازمان نیاز بوده. مثلاً چون در سازمان تعدد آرشیو وجود دارد، ما برای جلوگیری از تداخل شماره‌های بازیابی در آرشیوهای مختلف به شماره بازیابی، کد محل نگهداری اضافه کرده‌ایم یا اگر در یک ریل صدا چندین قطعه مختلف و متفاوت موسیقی ضبط شده، شماره بازیابی به نحوی داده شده که مشخص شود منظور کدام بخش از کدام ریل خاص مدنظر بوده است. که عرض کردم همه اینها براساس نیازی بوده که ما در سازمان احساس می‌کردیم باید در طرح روسو لحاظ شود.

ثانیاً چون این طرح متعلق به خیلی زمان پیش بوده متأسفانه فرصتهای جدید مواد در آن وجود ندارد. مثلاً برای دیسکهای فشرده هیچ مطلبی در طرح روسو نیست که طبیعی است چون در آن زمان هنوز دیسکهای فشرده ساخته نشده بود. از این طرح هیچ ویرایش جدیدی هم متأسفانه ارائه نشده و ما حتی سعی کردیم با خود خانم

اگر حفظ و نگهداری مواد، چه در کتابخانه و چه در آرشیو درست و علمی صورت بگیرد و کار به ترمیم و تعمیر مواد آسیب دیده نمی‌کشد. مثلاً ما در آرشیو حداقل سالی یک بار باید حلقه‌های فیلم و ریل‌های صدا را Rewind کنیم تا حلقه‌ها دچار به هم چسبیدگی نشوند یا خاک نگیرند

روسو مکاتبه کنیم ولی موفق به پیدا کردن ایشان نشدیم. ○ ارتباط شما با سازمانهای جهانی آرشیو چگونه است؟

اداره کل آرشیوها و کتابخانه‌های سازمان صدا و سیما عضو رسمی فدراسیون بین‌المللی آرشیوهای تلویزیونی، موسوم به سازمان حیات (FIAT) است که از سال قبل به عضویت این سازمان درآمده است و در راهنمای اعضا هیات که توسط خود فیات منتشر شده است، اسم اداره کل آرشیوها و کتابخانه‌ها هم آمده است.

ارتباط ما با سازمانها و موسسات دیگر مثل فدراسیون بین‌المللی آرشیوهای فیلم موسوم به فیاف (FIAF) و انجمنهای بین‌المللی آرشیوهای مواد شنیداری، موسوم به یاسا (IASA) فقط به شکل استفاده از سایتهای آنها و دسترسی به اطلاعاتی درخصوص خود آن سازمانها و انجمنها، نشریات و کنفرانسهایشان است.

○ درخصوص حق مولف آثار چاپی بحثهای زیادی شده و ظاهراً تا حدود زیادی مساله حل شده و به غیر از آثاری که به شکل غیرقانونی و به شکل افست تکثیر می‌شوند شاهد مساله خاصی نیستیم. حق مولف آثار دیداری - شنیداری، خصوصاً برنامه‌هایی که از خارج کشور خریداری می‌شود به چه نحوی است؟ آیا داشتن یا نداشتن کپی‌رایت تأثیری در رده‌بندی مواد آرشیوی دارد یا خیر؟

مسئله کپی‌رایت یا حق مولف در جامعه ما و طبیعتاً در سازمان صدا و سیما مساله عمده‌ای است که البته بیشتر حجم این مساله در سازمان با قسمت پخش یا اصطلاحاً آنتن است. در قبل از انقلاب با هر حلقه فیلمی که از خارج خریده می‌شد مجوزی همراه بود که نشان می‌داد آن فیلم یا برنامه برای چندبار پخش یا چند سال پیش فروخته شده و نماینده شرکت فروشنده بعد از اتمام مدت مجوز، می‌آمد و آن حلقه‌های فیلم را از بین می‌برد. یعنی با تیر این حلقه‌ها را خرد می‌کرد که اصطلاحاً می‌گفتند آن‌ها را «تبری» می‌کرد، چون آن قدر ارزش نداشتند که بخواهند به

شرکت اصلی عودت داده شوند یا هزینه عودت آنها زیاد بود. به علت اینکه حضور این فیلمها در آرشیو موقت و مدت‌دار بود آنها را کامل فهرست‌نویسی نمی‌کردند، فقط یک برگه دستی می‌نوشتند و در برگه‌دان می‌گذاشتند آن هم به خاطر اینکه فیلمها موقت در آرشیو می‌ماند و بعد از مجموعه خارج می‌شد و جز مجموعه آرشیو محسوب نمی‌شد. پس می‌بینیم که آرشیویستها فقط از این جهت به مساله کپی‌رایت توجه می‌کردند که بدانند این فیلم چه مدت در آرشیو خواهد ماند.

الان وضع به گونه‌ای دیگر است. یعنی چون فیلمها و برنامه‌های خریداری شده در آرشیو می‌ماند، حتی اگر مجوز پخش آنها را نداشته باشیم و اصلاً پخش هم نشوند. لذا بطور کامل فهرست‌نویسی و سازماندهی می‌شوند. همین الان هم اگر قرار باشد فیلمی به شکل موقت در آرشیو باشد به گونه‌ای دیگر فهرست خواهد شد.

○ یکی از کارهایی که آرشیویستها باید اطلاعاتی درباره آن داشته باشند و خیلی از مواقع جزء وظایف آرشیو شمرده می‌شود ترمیم آثار آسیب دیده است، البته قبل از آسیب دیدن وسایل و مواد ما وظیفه حفظ و نگهداری صحیح مواد را داریم. اگر ممکن است بفرمایید برای ترمیم مواد آرشیوی در سازمان صدا و سیما چه اقداماتی صورت گرفته است؟

به نکته خوبی اشاره کردید. اگر حفظ و نگهداری مواد، چه در کتابخانه و چه در آرشیو درست و علمی صورت بگیرد و کار به ترمیم و تعمیر مواد آسیب دیده نمی‌کشد. مثلاً ما در آرشیو حداقل سالی یک بار باید حلقه‌های فیلم و ریل‌های صدا را Rewind کنیم تا حلقه‌ها دچار به هم چسبیدگی نشوند یا خاک نگیرند. مسلم بدانید اگر این کار چند سال صورت نگیرد، دیگر با ترمیم و تعمیر هم قابل استفاده نخواهد بود. کاری که می‌توانیم بکنیم این است که از مواد موجود مدام نسخه‌های جدید تهیه کنیم، اصطلاحاً آنها را کپی کنیم و همچنین از آنها خوب نگهداری کنیم، گرچه فرسودگی مواد بر اثر استفاده را نمی‌توان به صفر رساند.

○ به عنوان آخرین سؤال آرشیو صدا و سیما به چه سمتی می‌رود؟ آیا برنامه بلندمدتی دارید؟

ما الان در آرشیو سازمان صدا و سیما در مرحله‌ای هستیم که به آن می‌گوییم گذر از آرشیو آنالوگ به دیجیتال. چون به شکل برنامه‌ریزی شده و زمان‌بندی شده به سمت دیجیتالی شدن به پیش می‌رویم. برای این منظور مشغول آموزش کارکنان هستیم. برای نیروها کلاسهای درس و جلسات سخنرانی درنظر گرفته‌ایم. همچنین نرم‌افزاری که برای توسعه طرح آرشیو تهیه شده، برای سایت اداره کل که تمام دنیا بتوانند به شبکه سازمان وصل شوند و موجودی آرشیوها را جستجو کنند. با یاری خدا و حمایت مسوولان ان‌شاءالله تا ۵-۶ سال آینده آرشیوی تمام مکانیزه خواهیم داشت.

○ از اینکه وقتتان را به ما دادید سپاسگزاریم. - بنده هم از شما به خاطر انجام این مصاحبه تشکر می‌کنم.